

**COLEGIUL MEDICILOR VETERINARI
BIROUL EXECUTIV**

Splaiul Independenței 105, sector 5, Cod 050097, BUCUREȘTI
Telefon 021/319.45.04; Fax 021/319.45.05 www.cmvro.ro
E-mail: office@cmvro.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 21554/2011

N r . 2362/31.05.2017

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

Domnului Președinte Dr. Geronimo BRĂNESCU – Secretar de Stat

Referitor la adresele dumneavoastră nr.26094/04.05.2017, respectiv nr. 26094/16.05.2017 prin care solicitați avizul consultativ pentru *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar* ținem să precizăm, de la început, că acest proiect **nu a fost elaborat cu consultarea Colegiului Medicilor Veterinari**, așa cum menționați în Secțiunea a 6-a a notei de fundamendare.

Situația în fapt.

1. Comisia Europeană (CE) a adoptat, în anul 2013 Directiva 55/2013 pentru modificarea și completarea Directivei 36/2005, care trebuia transpusă în legislația națională până la data de 18 ianuarie 2016.
2. Prevederile Directivei 55/2013 ce urmau să fie transpuse în domeniul medical veterinar au fost incluse în proiectul de lege pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar, depus de către un grup de parlamentari în martie 2015. Proiectul de lege a fost respins și transpunerea prevederilor Directivei 55/2013 nu au mai fost realizată.
3. La data de 23 martie 2016 CE a declanșat procedura de infringement împotriva României (Cauza 2016/0228) și a transmis Guvernului României scrisoarea de somație și punere în întârziere C(2016)2500/23 pe motiv că nu s-au transpus în legislație națională prevederile Directivei 55/2013, în domeniul medical veterinar.
4. Termenul de transpunere și publicare în Monitorul Oficial conform Procedurii de contencios administrativ a fost 23 mai 2016.
5. În data de 14 aprilie 2016, ANSVSA a transmis prin e-mail, CMVRO, spre știință *Proiectul de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998, pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar*.
6. În data de 18 mai 2016 ANSVSA a transmis tot prin e-mail CMVRO spre știință, o nouă formă, cu modificarea *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998, pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar*.
7. În data de 30 mai 2016 ANSVSA a postat pe site, o altă formă modificată a *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar, fără informarea CMVRO*.

8. În data de 17 iunie 2016 ANSVSA a postat pe site o nouă formă modificată a *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar, fără informarea CMVRO.*

9. În data de 21 iunie 2016 Secretariatul General al Guvernului a postat pe site forma din 17 iunie 2016 inițiată de ANSVSA a *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar.*

10. În luna iunie 2016 CE transmite Guvernului României avizul motivat, fapt ce corespunde cu încheierea primei faze a procedurii de infrigement, urmând să fie sesizată Curtea de Justiție a Uniunii Europene și să se solicite obligarea României la adoptarea în domeniul medical veterinar al prevederilor Directivei 55/2013, precum și la plata unei sume forfetare în valoare de 1.855.000 de euro.

11. În data de 14 septembrie 2016 ANSVSA a postat pe site și a transmis CMVRO spre știință, prin email o nouă formă modificată a *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar.*

12. În data de 30 noiembrie 2016 ANSVSA a transmis CMVRO spre știință, prin email o nouă formă modificată a *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar.*

13. În data de 4 mai 2017 ANSVSA a transmis CMVRO pentru aviz consultativ, o nouă formă modificată a *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar* și postând pe site acest proiect în data de 5 mai 2017.

De remarcat faptul că noua formă, spre deosebire de formele inițiate în 2016 care transpunea exclusiv prevederi ale Directivei 55/2013, propune și modificarea/completarea art.37 al Legii 160/1998.

14. În data de 16 mai 2017, ANSVSA a transmis CMVRO, pentru aviz consultativ, o nouă formă modificată a *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar* și a postat pe site acest proiect în data de 16 mai 2017

De remarcat faptul că această nouă formă, spre deosebire de formele inițiate în 2016, care transpuneau exclusiv prevederile Directivei 55/2013, propune modificarea/completarea art.4 litera i) și art.37 din Legea nr. 160/1998, republicată.

Biroul Executiv al Consiliului Național al Colegiului Medicilor Veterinari întrunit în sesiunea din data de 23 mai 2017 și în temeiul art.9 alin.(1) lit.a) din Legea 160/1998 și a art.26 lit.a) din Regulamentul de organizare și funcționare al Colegiului medicilor Veterinari a decis următoarele:

- a) să acorde aviz consultativ favorabil pentru punctele 1,2 și 5 din forma actualizată a *Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de*

Motivare: adoptarea prevederilor menționate în punctele 1,2 și 5 din Proiectul de Ordonanță de Urgență, trebuie să fie adoptate pentru a evita o Decizie a CJUE pentru sancționarea României la plata sumei forfetare în valoare de 1.855.000 euro. **Prevederile punctelor 1,2 și 5 sunt preluări ale Directivei 55/2013 care trebuiau transpuse în legislația națională până la data de 18 ianuarie 2016.**

- b) să acorde **aviz consultativ nefavorabil pentru punctele 3 și 4 și solicită eliminarea acestora din forma actualizată** a Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar transmisă prin adresa nr.26094/16.05.2017 și înregistrată la CMVRO cu nr.2176/16.05.2017.

Motivare:

1. Modificarea și completarea a art.4 lit.a și a art. 37 din Legea 160/1998 nu poate fi considerată o *“situație extraordinară a carei reglementare nu poate fi amânată”* așa cum prevede art.114 alin.(4) din Constituția României.

2. Motivarile din Nota de fundamentare a proiectului *“sunt forțări”* din dorința de a modifica cât mai repede cele două articole din Legea 160/1998 și de a se profita astfel de urgența modificării favorabile și completării prin transpunerea prevederilor Directivei 55/2013 și pentru a rezolva anumite doleanțe care nu aparțin profesiei de medic veterinar.

3. Prevederile de la punctele 3 și 4 din Proiectul Ordonanței de Urgență fac obiectul Dosarului 3754/2/2015 aflat pe rol la Curtea de apel București; procesul este suspendat până la pronunțarea Curții de Justiție a UE (CJUE)

4. Prevederile de la punctul 3 din Proiectul Ordonanței de Urgență fac obiectul Dosarului 1733/D/2015 aflat pe rol la Curtea Constituțională a României.

5. Prevederile de la punctele 3 și 4 din Proiectul Ordonanței de Urgență fac obiectul Cauzei C297/16 a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

6. Prevederile de la punctele 3 și 4 din Proiectul Ordonanței de Urgență fac obiectul Cauzei 2014/4096 a CE aflată încă în prima fază a contenciosului administrativ și pentru care se așteaptă Decizia CJUE în Cauza C297/16.

7. Invocarea în nota de fundamentare a adreselor transmise ANSVSA de către Consiliul Concurenței sunt irelevante deoarece cele precizate contravin prevederilor legislației europene în vigoare. Precizăm faptul că, în urma sesizării pe care o anumită companie care deține farmacii veterinare a făcut-o, Consiliul Concurenței trebuia să emită o decizie, conform Legii 21/1996, iar acest lucru nu s-a întâmplat, ceea ce demonstrează faptul că nu există încălcări ale legislației privind concurența.

8. În răspunsul K2/3119 din 10 noiembrie 2014 la scrisoarea de somație a Comisiei Europene nr. C(2015) 3352 final, reprezentând punerea în întârziere în Cauza 2014/4096, Guvernul României precizează: „Autoritățile române consideră că propunerile privind acționariatul farmaciilor/punctelor farmaceutice veterinare sunt în concordanță și răspund obiectivelor urmărite de prevederile alin.(8) din preambulul Directivei 2005/36/CE, privind recunoașterea calificărilor profesionale, potrivit căroră:” **(8) Prestatorul de servicii trebuie să facă obiectul**

aplicării normelor disciplinare ale statului gazdă, care au o legătură directă și specifică cu calificările profesionale, precum definirea profesiilor, sfera activităților acoperite sau rezervate unei profesii, utilizarea calificărilor și erorilor profesionale grave care au o legătură directă și specifică cu protecția și siguranța consumatorilor”.

9. În răspunsul K2/2460 din 29 septembrie 2015 la scrisoarea de somație suplimentară a Comisiei Europene nr. C(2015) 3352 final, reprezentând punerea în întârziere în Cauza 2014/4096, Guvernul României precizează: *”Referitor la menținerea exclusivității comercializării cu amănuntul a produselor medicinale veterinare în cadrul unităților de asistență medical-veterinară, autoritățile române consideră că aspectul relevant care trebuie reținut este că exclusivitatea competențelor rezervate medicilor veterinari în România se aplică fără discriminare, de ea beneficiind atât medicii veterinari calificați în România, cât și medicii veterinari care au dobândit această calificare într-un stat membru UE, care beneficiază de recunoașterea calificărilor profesionale pe teritoriul României și își pot exercita profesia de medic veterinar într-una din formele de exercitare a profesiei, ca persoană fizică sau juridică.*

Având în vedere clarificările de mai sus, autoritățile române consideră că legislația română nu contravine articolului 14 alin. (1) lit. a) și lit. b) și alin. (3) din Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne, întrucât nu condiționează accesul la activitatea de medic veterinar sau exercitarea acestei profesii pe teritoriul României prin impunerea de cerințe discriminatorii pe criteriul cetățeniei/naționalității, în condițiile în care art. 15 din Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne prevede că cerințe, cum sunt acelea care privesc domeniile reglementate de Directiva 2005/36/CE, care rezervă accesul la activitatea de servicii în cauză pentru anumiți prestatori în în temeiul specificului activității, sunt nediscriminatorii putând fi menținute de statele membre”.

10. Din data de 29 septembrie 2015 CE nu a mai întreprins nimic în Cauza 2014/4096, întrucât se așteaptă decizia CJUE.

11. Exclusivitatea reglementată de Art. 4 lit. i) din Legea 160/1998, ca activitate care prezintă interes pentru societate, este firească și necesară, în vederea stabilirii competenței, a mijloacelor și a modului în care se poate exercita profesia de medic veterinar, precum și a limitelor dincolo de care s-ar încălca drepturile profesionistilor.

12. Exclusivitatea reprezintă opțiunea clară a legiuitorului de a organiza exercitarea în acest mod a profesiunii de medic veterinar și a activităților specifice acesteia, cu scopul de a apăra profesia în fața concurenței din partea neprofesioniștilor și pe beneficiari serviciilor profesionale, din perspectiva asistentei calificate la care au dreptul.

13. Principiul exclusivității în comercializarea și utilizarea produselor biologice, antiparazitare de uz special și medicamentelor de uz veterinar nu reprezintă un element de noutate, reglementarea fiind suficient de veche, bine conturată și implementată pentru a exclude orice *speranță ilegală* a neprofesioniștilor de a obține venituri prin desfășurarea unor activități specifice profesiei de medic veterinar.

14. Raportat la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene aplicabilă, *mutatis mutandis*” profesiei de medic veterinar, trebuie subliniate o serie de aspecte deosebit de importante, precum caracterul cu totul special al medicamentelor veterinare și al celorlalte produse reglementate prin Art. 4 lit. i) din Legea nr. 160/1998 (a se vedea Hotărârea din 05.06.2007, Rosengren și alții, C-170/04, rep. P I-4071, punctul 49).

15. Având în vedere riscurile pentru sănătatea publică și echilibrul financiar care trebuie păstrat pentru asigurarea asistenței sanitare veterinare, statele membre ale Uniunii Europene pot impune cerințe stricte persoanelor însărcinate cu distribuirea cu amănuntul a produselor sanitare

veterinare, în special în ceea ce privește modalitățile de comercializare. Mai precis, se poate rezerva vânzarea cu amănuntul a medicamentelor veterinare în favoarea exclusivă a medicilor veterinari, în considerarea garanțiilor profesionale pe care le prezintă aceștia.

16. În acest sens, trebuie subliniat faptul că singura variantă în care se garantează realizarea scopului de apărare a sănătății prin realizarea unui control strict și efectiv al comercializării produselor biologice, antiparazitare de uz special și medicamentelor de uz veterinar, este aceea în care asociații și administratorii societății care realizează această activitate, dețin titlul de calificare profesională de medic veterinar, titlu care garantează faptul că profesionistul în cauză deține competențele și aptitudinile prevăzute la Art.38 „, alin3” „litera, f” din Directiva 2005/36/CE privind calificările profesionale.

(„f”) cunostințele, abilitățile și competențele necesare pentru utilizarea responsabilă și judicioasă a medicamentelor de uz veterinar pentru tratarea animalelor și pentru asigurarea siguranței în lanțul alimentar și a protecției mediului.

17. Spre deosebire de medicii veterinari, cei care nu dețin această calificare profesională nu au, prin definiție, o formare, o experiență și o răspundere echivalentă respectiv, a profesioniștilor. În aceste condiții, subordonarea și respectiv, condiționarea față de neprofesioniști, fie prin prisma calitatii medicilor veterinari de salariați în cadrul societății, fie din prisma calității acestora de asociați minoritari sau de asociați neexclusivi, nu prezintă garanțiile necesare atingerii scopului vizat de legiuitor.

18. Potrivit hotărârii pronunțate de Curtea de Justiție în cauza 34/73, Variola, principiul supremației este un principiu fundamental al ordinii juridice comunitare (în prezent, a Uniunii Europene). Acest principiu se bazează pe faptul că ordinea juridică a Uniunii Europene este superioară, în ansamblul său, ordinilor juridice naționale. De supremație se bucură toate normele de drept ale Uniunii Europene, primare sau derivate, înzestrate sau nu cu efect direct. Supremația se impune tuturor normelor ce alcătuiesc ordinea juridică națională: administrative, legislative, jurisdicționale, fie ele și de natură constituțională. Curtea de Justiție afirmă de altfel că dispozițiile constituționale interne nu pot fi utilizate pentru a împiedica aplicarea dreptului Uniunii Europene, o astfel de acțiune fiind contrară ordinii publice comunitare – (Hotărârea pronunțată în Cauza 9/65, San Michele).

19. Supremația se impune așadar în raport cu drepturile fundamentale astfel cum sunt formulate de constituția națională cât și în raport cu principiile unei structuri constituționale naționale. Potrivit Hotărârii pronunțată în Cauza 11/70, Internationale Handelsgesellschaft, „*invocarea atingerilor aduse, fie drepturilor fundamentale astfel cum sunt acestea formulate de constituția unui stat membru, fie principiilor structurii constituționale naționale, nu este susceptibilă să afecteze validitatea unui act al Comunității sau efectul său pe teritoriul aceluia stat*”.

20. Dacă admitem că pentru soluționarea problemelor de față, prezintă relevantă legislația și jurisprudența comunitară în domeniul strict, precis și neechivoc reglementat al distribuției și vânzării produselor medicamentoase veterinare, este necesar să se stabilească două aspecte esențiale :

(a) în ce măsură se opune dreptul Uniunii Europene unei reglementări naționale prin care să se instituie în beneficiul medicului veterinar o exclusivitate de comercializare cu amănuntul și de utilizare a produselor biologice, antiparazitare de uz special și a medicamentelor de uz veterinar, respectiv,

(b) se opune dreptul Uniunii Europene ca exclusivitatea să privească inclusiv unitățile prin care intervine respectiva comercializare, în sensul că acestea să fie deținute în procent exclusiv de medic veterinar /medici veterinari.

21. Întrucât în dosarul 3754/2/CAF/2015 al Curții de Apel București, aceasta din urmă a sesizat deja Curtea de Justiție a Uniunii Europene în dosarul C-297/16, cu cele două întrebări preliminare, menționate la punctul 20, menite să lămurească ambele chestiuni puse în discuție, se dovedește în mod evident mai util să se aștepte soluționarea cauzei deja formate, decât să se inițieze modificarea și completarea Legii 160/1998.

22. Art. 168 alin. (1) din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene, potrivit căruia “ (1) În definirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și acțiunilor Uniunii se asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății umane. Acțiunea Uniunii, care completează politicile naționale, are în vedere îmbunătățirea sănătății publice și prevenirea bolilor și afecțiunilor umane, precum și a cauzelor de pericol pentru sănătatea fizică și mentală. [...]”

23. Considerentul (2) la Directiva 2001/82/CE în care se menționează scopul pe care trebuie să-l aibă în vedere normele care reglementează distribuția produselor medicamentoase veterinare: „obiectivul esențial al normelor ce reglementează producția și distribuția produselor medicamentoase veterinare trebuie să fie protecția sănătății publice.”

24. Art. 66 alineatul (1) din Directiva 2001/82/CE, potrivit căruia „statele membre iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că vânzarea cu amănuntul a produselor medicamentoase veterinare este efectuată numai de către persoane autorizate să desfășoare asemenea activități prin legislația statului membru în cauză”, și Art. 67 din aceeași Directivă, potrivit căruia „fără să aducă atingere reglementărilor comunitare sau interne mai restrictive referitoare la eliberarea medicamentelor veterinare și având rolul de a proteja sănătatea umană și animală, o rețetă veterinară este necesară pentru eliberarea către public a următoarelor medicamente veterinare : (a) acele produse medicamentoase care fac obiectul unor restricții oficiale cu privire la furnizare sau utilizare, [...] (b) acele produse medicamentoase cu privire la care veterinarul trebuie să urmeze precauții speciale [...]; (c) acele produse destinate tratamentelor sau proceselor patologice care necesită un diagnostic prealabil precis sau a căror utilizare poate avea efecte care să împiedice sau să interfereze cu măsurile ulterioare de diagnostic sau terapeutice”.

25. Art. 68 alineatul (1) din Directiva 2001/82/CE, potrivit căruia “Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a garanta că numai persoanele abilitate în temeiul legislației lor naționale în vigoare posedă sau au în controlul lor produse medicamentoase veterinare sau substanțe care pot fi utilizate ca produse medicamentoase veterinare, care au proprietăți anabolice, antiinfecțioase, antiparazitare, antiinflamatorii, hormonale sau psihotrope [...].”

26. Considerentul (8) din Directiva 2005/36/CE¹, potrivit căruia „Prestatorul de servicii trebuie să facă obiectul aplicării normelor disciplinare din statul membru gazdă care au o legătură directă și specifică cu calificările profesionale, precum definirea profesiilor, domeniul de aplicare a activităților pe care le implică o profesie sau care îi sunt rezervate, utilizarea titlurilor și abaterile profesionale grave care au o legătură directă și specifică cu protecția și siguranța consumatorilor”.

27. Considerentul (31) din Directiva 2006/123/CE, potrivit căruia „Prezenta directivă este compatibilă cu Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale și nu o afectează. Aceasta vizează alte aspecte decât cele legate de calificările profesionale[...]. În consecință, nici una dintre măsurile aplicabile în temeiul directivei menționate în statul membru în care se prestează serviciul nu este afectată de dispoziția referitoare la libertatea de a presta servicii” și Considerentul (73) din aceeași Directivă, potrivit căruia, „Cerințele care trebuie examinate includ normele naționale care, din alte motive decât cele legate de calificările profesionale, rezervă accesul la anumite activități anumitor prestatori. [...]”

28. Articolul 25 din Directiva 2006/123/CE, potrivit căruia „(1) Statele membre asigură că prestatorii nu sunt supuși unor cerințe care îi obligă să exercite o anumită activitate specifică în mod exclusiv, sau care limitează exercitarea în comun sau în parteneriate de activități diferite. Cu toate acestea, următorii prestatori pot fi supuși unor astfel de cerințe: - profesiile reglementate, în măsura în care este justificat pentru a garanta respectarea normelor care reglementează etica și conduita profesională, care variază în funcție de specificul fiecărei profesii, și în măsura în care este necesar pentru a asigura independența și imparțialitatea acestora; [...] (2) În cazul în care sunt autorizate activități multidisciplinare între prestatorii menționați la alineatul (1) literele (a) și (b), statele membre asigură următoarele: - prevenirea conflictelor de interese și a incompatibilităților între anumite activități; - garantarea independenței și a imparțialității cerute de anumite activități; - normele care reglementează etica și conduita profesională pentru diferite activități sunt compatibile între ele, în special în ceea ce privește secretul profesional. ” [...]

29. Punctul 6.2.6. din Manualul de punere în aplicare a Directivei 2006/123/CE, potrivit căruia “articolul 14 punctul 6 nu interzice organismelor și asociațiilor profesionale sau altor organisme să ia decizii cu privire la cererile individuale, dacă respectivele organisme profesionale acționează ele însele ca și autoritate competentă, după cum se întâmplă câteodată în cazul organismelor profesionale ale profesiilor reglementate” și Art. 6.3.3. din același Manual, potrivit căruia “[...] în ceea ce privește anumite servicii prestate de membrii unei profesii reglementate și desfășurate în cadrul unei societăți, statele membre impun câteodată ca întreg capitalul sau o parte semnificativă din acesta să fie deținut direct de membri ai profesiei respective”.

30. Cerințele legale privind organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar diferă în funcție de statul membru. Profesia de medic veterinar este o profesie reglementată, iar pentru obținerea titlului de medic veterinar sunt necesare studii universitare cu durată minimă de 5 ani în toate statele membre. În România durata acestor studii este de 6 ani. Accesul în statele membre la profesia de medic veterinar este condiționată de deținerea unei calificări determinate, care reprezintă garanția că persoana în cauză a urmat studii care îndeplinesc condițiile minime stabilite de directiva privind calificările profesionale.

31. Luând în considerare prevederile Art. 38 alin. (3) litera (f) din Directiva 2005/36/CE, medicul veterinar este profesionistul care, datorită cunoștințelor profesionale dobândite prin studiu, trebuie să fie garantul utilizării responsabile și judicioase a medicamentelor de uz veterinar pentru tratarea animalelor și pentru asigurarea siguranței în lanțul alimentară și a protecției mediului. **Ca urmare, medicul veterinar, în calitate de prestator de servicii, conform Considerentului (8) din directiva menționată, trebuie să facă obiectul aplicării normelor disciplinare care au o legătură directă și specifică cu calificările profesionale, precum definirea profesiilor, sfera activităților acoperite sau rezervate unei profesii, utilizarea calificărilor și erorile profesionale grave care au o legătură directă și specifică cu protecția și siguranța consumatorilor.** Ținând cont de aceste prevederi, constatăm că cerința ca farmaciile veterinare să fie deținute exclusiv de către medicii veterinari este o cerință necesară și proporțională. Totodată, trebuie luat în considerare și faptul că, în cazul profesiilor reglementate, verificarea, îndrumarea, controlul și sancționarea disciplinară a prestatorilor de servicii sunt atributul organismului profesional (în speță al Colegiului Medicilor Veterinari), însă un ordin profesional nu poate aplica sancțiuni oricăror entități juridice ci doar membrilor săi. În aceste condiții, pentru a face obiectul aplicării normelor disciplinare, medicul veterinar trebuie să dețină puterea de decizie în ceea ce privește activitatea desfășurată de farmacia veterinară și trebuie să fie reprezentantul legal al acesteia

32. Art. 25 din Directiva 2006/123/CE prevede că, prestatorii profesiilor reglementate **pot fi supuși cerinței de a exercita o anumită activitate specifică în mod exclusiv, în măsura în**

care este justificat pentru a garanta respectarea normelor care reglementează etica și conduita profesională și în măsura în care este necesar pentru a asigura independența și imparțialitatea acestora. Profesia de medic veterinar face parte din categoria profesiilor reglementate sectorial la nivel european și deci medicii veterinari pot fi supuși acestei cerințe.

33. Conform Directivei 2001/82/CE, statele membre au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că vânzarea cu amănuntul a produselor medicinale veterinare și utilizarea acestora este strict reglementată și controlată, în vederea protecției sănătății publice. Totodată, Art. 67 și Art. 68 din Directivă prevăd restricții oficiale de vânzare cu amănuntul și de utilizare pentru marea majoritate a produselor medicinale veterinare, iar Art. 72 stipulează faptul că statele membre pot impune cerințe specifice veterinarilor și altor profesii din domeniul ocrotirii sănătății, cu privire la raportarea reacțiilor adverse umane. De asemenea la Art.70 din Directiva menționată este reglementată strict utilizarea produselor medicinale veterinare de către medicii veterinari care prestează servicii într-un alt stat membru. ***Din coroborarea acestor prevederi rezultă faptul că statele membre trebuie să dețină pârghii pentru un control strict al circulației și utilizării produselor medicinale veterinare.***

34. Cerința ca acționariatul societăților comerciale care dețin farmacii veterinare să aparțină exclusiv medicilor veterinari nu contravine Art. 14 alin. (1) lit. a) și lit. b) și alin. (3) din Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne, întrucât nu condiționează accesul la activitatea de medic veterinar sau exercitarea acestei profesii pe teritoriul României prin impunerea de cerințe discriminatorii pe criteriul cetățeniei/naționalității, în condițiile în care Art. 15 din Directiva 2006/123/CE prevede că cerințe, cum sunt acelea care privesc domeniile reglementate de Directiva 2005/36/CE, care rezervă accesul la activitatea de servicii în cauză pentru anumiți prestatori în temeiul specificului activității, sunt nediscriminatorii.

35. În contextul celor prezentate anterior, precizăm că în corespondența purtată de Ministerul Afacerilor Externe din România cu Comisia Europeană, aceasta din urmă a precizat: „***În implementarea articolului 66 alineatul (1) din Directiva 2001/82/CE, statele membre pot impune ca vânzarea cu amănuntul să fie realizată de medici veterinari.***”

36. Jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene a statuat faptul că sănătatea și viața persoanelor ocupă primul loc printre bunurile și interesele protejate de tratatele UE și că revine statelor membre sarcina de a decide cu privire la nivelul la care intenționează să asigure protecția sănătății publice și la modul în care acest nivel trebuie atins. ***Întrucât nivelul menționat poate varia de la un stat membru la altul, este necesar să se recunoască statelor membre o marjă de apreciere.***

37. Curtea de Justiție a recunoscut caracterul special al medicamentelor, precum și piața acestora, având în vedere că medicamentele prescrise și utilizate în scopuri terapeutice pot să dăuneze grav sănătății. În acest sens, Curtea a admis că statele membre pot impune ca medicamentele să fie distribuite de persoane calificate care se bucură de o *independență profesională reală* și că statele membre au de asemenea posibilitatea de a adopta măsuri susceptibile să elimine sau să reducă riscul de a prejudicia această independență.

38. În hotărârea preliminară a Curții Europene de Justiție (Marea Cameră) din 1 iunie 2010 în cauzele conexe C-570/07 și C-571/07, se precizează:

“În temeiul considerentului (26) al Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 255, p. 22, Ediție specială, 05/vol. 8, p. 3), care preia, în esență, considerentul (2) al Directivei 85/432/CEE a Consiliului din 16 septembrie 1985 privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative referitoare la anumite activități din domeniul farmaciei (JO L 253, p. 34, Ediție specială, 06/vol. 1, p. 128):

(...) Prezenta directivă nu aduce atingere actelor cu putere de lege și actelor administrative ale statelor membre care interzic societăților comerciale exercitarea anumitor activități de farmacist sau condiționează exercitarea activităților respective.”

.....

“...trebuie să se țină seama de faptul că sănătatea și viața persoanelor ocupă primul loc printre bunurile și interesele protejate de tratat și că revine statelor membre sarcina de a decide cu privire la nivelul la care intenționează să asigure protecția sănătății publice, precum și cu privire la modul în care acest nivel trebuie atins. Întrucât nivelul menționat poate varia de la un stat membru la altul, este necesar să se recunoască statelor membre o marjă de apreciere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 septembrie 2008, Comisia/Germania, C-141/07, Rep., p. I-6935, punctul 51, precum și Hotărârea Apothekerkammer des Saarlandes și alții, citată anterior, punctul 19).”

“În această privință, trebuie să se arate în primul rând că, ținând seama de marja de apreciere amintită la punctul 44 din prezenta hotărâre, faptul că un stat membru impune norme mai stricte în domeniul protecției sănătății publice decât cele impuse de un alt stat membru nu poate să implice faptul că aceste norme sunt incompatibile cu dispozițiile tratatului referitoare la libertățile fundamentale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 februarie 2009, Comisia/Italia, C-110/05, Rep., p. I-519, punctul 65 și jurisprudența citată).”

În concluziile avocatului general M. Poiares Maduro prezentate la 30 septembrie 2009 în cauzele conexate C-570 și C-571/07 (cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulate de Tribunalul Superior de Justicia de Asturias (Spania), acesta menționează la lit.B punctul 8:

“Dreptul comunitar nu aduce atingere competenței statelor membre de organizare a sistemelor lor de sănătate (nn.aici intră și siguranța alimentelor). Deși farmaciile sunt întreprinderi comerciale, acestea fac parte de asemenea din sistemul de sănătate. Prin urmare, în cadrul competenței lor de a organiza astfel de sisteme, statele membre pot adopta dispoziții menite să reglementeze organizarea farmaciilor, precum și a altor servicii de sănătate.

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră) în cauzele conexate C-171/07 și C-172/07, menționează: *”Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară: **Articolele 43 CE și 48 CE nu se opun unei reglementări naționale, precum cea în cauză în acțiunea principală, care împiedică persoane care nu au calitatea de farmaciști să dețină și să administreze farmacii.**”*

39. De asemenea, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că, atunci când există incertitudini cu privire la existența sau importanța unor riscuri pentru sănătatea publică, statul membru poate adopta măsuri de protecție care să diminueze cât mai mult posibil riscul pentru sănătatea publică, fără să fie necesar să aștepte ca realitatea acestor riscuri să fie pe deplin demonstrată. ***Ca urmare, statul membru poate să decidă că acționariatul farmaciilor veterinare trebuie să fie deținut exclusiv de către medicii veterinari, dacă o astfel de decizie se impune pentru siguranța alimentelor de origine animală și, implicit, pentru protecția sănătății publice și protejarea mediului.***

40. CJUE a realizat, însă, o analiză de la caz la caz. Spre exemplu, Curtea a statuat că era justificată o măsură care nu permitea deținerea și administrarea farmaciilor umane decât de către persoanele abilitate să exercite profesia de farmacist. De asemenea, instanța europeană a arătat că, în cadrul marjei de apreciere de care beneficiază, statele membre pot stabili că deținerea a peste 25% din părțile sociale și din drepturile de vot ale unei societăți de analize biologice de către persoanele fără specializare în biologie reprezintă un risc pentru sănătatea publică”,

41. Guvernul României luând în considerare circumstanțele spețelor prezentate anterior în observațiile scrise, transmise CJUE a menționat faptul că *“domeniul comercializării de medicamente de uz veterinar este indubitabil unul special, care ar trebui să se bucure de aceeași protecție precum cea recunoscută de Curte în privința medicamentelor de uz uman, având în vedere impactul similar pe care activitatea de comercializare a medicamentelor de uz veterinar îl are asupra sănătății publice”*

42. De aceea, Guvernul României în observațiile scrise a menționat faptul că eventualele măsuri restrictive cu privire la acționariat sunt justificate din motive imperative, cum este protecția sănătății animalelor și, implicit a sănătății oamenilor.

43. În observațiile scrise și transmise de către **Guvernul României, Curții de Justiție a Uniunii Europene, menționate la pct 42, acesta a propus următoarele răspunsuri la întrebările preliminare, formulate de către Curtea de Apel București:**

1. Dreptul Uniunii Europene nu se opune unei reglementări naționale prin care se instituie în beneficiul medicului veterinar o exclusivitate de comercializare cu amănuntul și de utilizare a produselor biologice, antiparazitare de uz special și a medicamentelor de uz veterinar.

2. Dreptul Uniunii Europene nu se opune unei reglementări naționale care impune ca unitățile prin care intervine comercializarea de produse medicamentose veterinare să fie deținute în procent majoritar sau exclusiv de medicii veterinari, dacă aceasta este justificată printr-un motiv imperativ și de natură a garanta realizarea obiectivului invocat, cu condiția să nu existe o măsură mai puțin restrictivă care să asigure în egală măsură atingerea obiectivului legitim urmărit.

44. În observațiile scrise și formulate, **Comisia Europeană a propus Curții de Justiție a Uniunii Europene** să răspundă la întrebările preliminare după cum urmează:

1. În principiu, dreptul Uniunii, în special articolul 15 din Directiva 2006/123, nu se opune unei reglementări naționale prin care se instituie în beneficiul medicului veterinar o exclusivitate de comercializare cu amănuntul și utilizare a produselor biologice, antiparazitare de uz special și a medicamentelor de uz veterinar, dacă aceste categorii de produse prezintă riscuri și efecte similare în lumina obiectivului de sănătate publică urmărit și dacă aceste măsuri respectă principiul proporționalității, în special dacă nu există măsuri mai puțin restrictive pentru atingerea obiectivelor urmărite, situație care trebuie determinată de instanța națională.”

Stimate domnule președinte, singura profesie din Romania care deține competențe obținute în urma studiilor de a examina un animal, de a pune un diagnostic, de a prescrie și utiliza produsele medicinale veterinare este cea de medic veterinar. Prin urmare toate aceste drepturi sunt rezervate profesiei de medic veterinar și tocmai din aceste considerente inclusiv comercializarea produselor medicinale veterinare trebuie să aparțină exclusiv acestei profesii.

Cu speranța că am reușit să vă prezentăm cele mai importante argumente care să justifice renunțarea la intenția de a modifica și completa art.4 și art.37 din Legea 160/1998 vă asiguram de întreaga noastră considerație.

Cu stimă,

**BIROUL EXECUTIV AL CONSILIULUI NAȚIONAL AL COLEGIULUI
MEDICILOR VETERINARI**

PREȘEDINTE,

Conf. Univ. Dr. Viorel ANDRONIE

